

ARQUEOCEC

FULL INFORMATIU DEL GRUP D'ARQUEOLOGIA
"PELEGRÍ CASADES I GRAMATXES"
(Secció d'Història i Art)

Any 3
2013

Suplement del núm. 24

Juny

LES ESTÀTUES- MENHIR D'AVEYRON (França)

Què és una estàtua -menhir ?

Una estàtua-menhir és una escultura fixada a terra i que la seva forma general és amb uns costats paral·lels i la seva part superior arrodonida semblant a un menhir, d'aquí el seu nom. La seva superfície està esculpida en baix-relleu o gravat, representant personatges femenins o masculins.

Les figures hi estan reproduïdes dretes, les cames estirades i la cintura marcada amb un cinturó. Els braços plegats pel colze sobre el pit. Els trets dels rostres són molt simples: només hi són tractats els ulls i el nas, així com els tatuatges en forma de ratlles paral·leles sobre les galtes; és molt estrany que s'hi dibuixi la boca. Sovint els cossos estan revestits amb un gran mantell o gruixuts plects paral·lels.

Segons el seu sexe, les estàtues-menhir porten atributs diferents. Les dones mostren els seus pits en forma de botons, collarets amb diverses voltes entorn del coll i els cabells pentinats enrere. Els homes porten armes (arcs, fletxes, destal) i un baldric creuant el pit, subjectat al darrere mitjançant una corretja que arriba fins al cinturó. Porten penjat un accessori triangular que presenta un orifici a la seva part més ampla. Aquest utensili és difícilment identificable, alguns arqueòlegs senzillament l'anomenen "objecte".

Les estàtues-menhir senceres conservades al museu Fenaille (Aveyron) amiden entre 0,85 m. i 2,10 m. d'alçada. El seu pes varia entre els 90 i 870 quilos.

La datació de les estàtues-menhir és difícil, doncs totes han estat trobades isolades en plena natura, sense res que permeti precisar-ne una cronologia. Malgrat això, comparant certs atributs que figuren a les estàtues amb alguns objectes trobats en excavacions, hom pot proposar un forquilla cobrint el període comprès entre 3.300 i 2.200 aC.

Les estàtues-menhir són contemporànies, o bé lleugerament anteriors a les piràmides d'Egipte, aixecades entorn del 2.600 de la nostra era.

Les estàtues-menhir pertanyen a la família de representacions antropomorfes de gran format, aixecades entre la meitat del IV i la fi del III mil·lenni abans de la nostra era, i escampades per tot el perímetre nord de la Mediterrània.

EL MENHIR DE MOLLET

Referent al culte a les pedres dretes, sembla ser que aquestes no eren venerades per sí mateixes com una divinitat, no s'adorava una pedra determinada, el que es venerava era la divinitat o l'esperit que l'habitava i la força o poder que aquest li conferia.

Estudiant les tradicions que sobre les pedres dretes té Catalunya, és força significatiu el fet de creure que aquestes tenen ànima, sigui aquesta l'esperit de la mateixa pedra o bé la d'algun difunt que s'hi ha refugiat. Aquest és el fet bàsic i és a partir d'aquesta

arrelada tradició que podem arribar a alguna hipòtesi. La creença en un esperit de la pedra és quan es recullen les tradicions més ancestrals que es remunti potser fins al neolític amb creences animistes i amb un profund fonament en la creença de les pedres com a entitats amb diferents capacitats, tant dissuasòries com

defensives. És una idea molt bàsica d'una figura humana, com un personatge refugiat a la pedra, més gran que la pedra mateixa.

Quan pren forma antropomorfa, on s'hi podien gravar trets humans. A partir d'aquí ja es va fer el salt a les estàtues antropomorfas.

En aquest cas, que s'hi van gravar trets humans. En el Mollet, es va gravar una cara humana a part d'altres gravats

Menhir de Mollet

